

D ů v o d y:

Prvý soud vydal své usnesení dne 23. července 1920, a opírá je o nařízení ze dne 3. září 1918, čís. 323 ř. zák. Toto nařízení bylo vydáno na základě zákona ze dne 24. července 1917, čís. 307 ř. zák., jímž byla vláda zmocněna, vydávati potřebná opatření v oboru hospodářském za příčinou mimořádných, válkou vyvolaných poměrů, a bylo v říšském zákoně vyhlášeno. Dle § 1 tohoto nařízení může soud povolití zápis společnosti s o. r., nepodalo-li ministerstvo, vnitř do 6ti neděl odpor. Nařízení toto činí tedy opatření v oboru hospodářském, pohybuje se v rámci zmocňovacího zákona a provádí jej. Nařízení to nebylo v době vydání prvního usnesení zrušeno, a bylo dle čl. 2 zák. z 28. října 1918, čís. 11 sb. z. a n. převzato. Jeho platnost byla uznána tím, že se Šem 1 nař. vlády republiky Československé ze dne 27. července 1920, čís. 465 sb. z. a n. vydaného na základě zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 sb. z. a n., zrušuje. Činí-li § 2 cit. nařízení zápis společnosti s o. r. rovněž odvislým od toho, nepodalo-li ministerstvo vnitř do 6ti týdnů odporu, neplyne z toho, že by bylo nařízení čís. 323 pozbylo působnosti. Tvrdí-li stížnost, že toto nařízení odporuje zákonu ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. z., přehlíží, že nařízení to je právě provedením zákona ze dne 24. července 1917, čís. 307 ř. zák., jímž se vláda zmocňuje, vydati potřebná opatření v oboru hospodářském za příčinou mimořádných, válkou vyvolaných poměrů. Že o takové opatření jde, bylo shora již dovozeno. O odporu s ústavním zákonem nemůže býti řeči, poněvadž se dle § 113 tohoto zákona mohou zavésti zákonem obmezení, zvláště při zakládání spolků výdělečných, a nařízení, o něž jde, má právě platnost zákona.

Čís. 712.

Tuzemským soudům nepřísluší, by jednaly o žalobách na cizozemský stát, leda že by tento výslovně tuzemské soudní pravomoci dobrovolně se podrobil nebo že by se jednalo o právní vztahy k tuzemským nemovitostem.

(Rozh. ze dne 19. října 1920, R I 863/20.)

Tuzemský soud první stolice vydal pro zmeškání rozsudek o žalobě proti republice francouzské. Odvolací soud odvolání odmítl.

Nejvyšší soud změnil usnesení odvolacího soudu v ten rozum, že zrušil rozsudek procesního soudu první stolice s celým jemu předcházejším řízením jako zmatečný a žalobu odmítl.

D ů v o d y:

Vykonávající pravomoc ve věcech sporných osvědčují soudové práva justiční svrchovanosti státu, jímž jsou zřízeny. Jen důsledkem a z moci této státní svrchovanosti přísluší jim právo, by žádali na stranách procesuální poslušnost a vyslovili proti nim zákonné následky procesuální neposlušnosti a jen pro tuto státní svrchovanost jsou strany povinny, by právoplatný soudní nález uznaly za konečné a nezvratitelné vypořádání a

určení sporných poměrů a podrobily se vykonatelnosti soudních nálezů. Z toho plyne, že tam, kam nesáhá svrchovanost tuzemského státu, není místa pro výkon tuzemské pravomoci soudní. Tak tomu jest, pokud jedná se o výkon tuzemské soudní pravomoci proti cizímu státu. Jestli i tento nositelem státní svrchovanosti. Tato jest též jakosti a síly jako svrchovanost státu tuzemského a vylučuje tudíž vzájemný poměr nadřízenosti a podřízenosti vůbec a tudíž i poměr procesuální nadřízenosti a podřízenosti. Bez této není však výkon soudní pravomoci vůbec myslitelným. Nepřísluší proto tuzemským soudům, by jednaly o žalobách na cizozemský stát, leda že by tento výslovně tuzemské soudní pravomoci dobrovolně se podrobil, nebo že jednalo by se o právní vztahy k tuzemským nemovitostem, tudíž k součástem zdejšího státního území. Ježto pak ani toho, ani onoho vyjimečného případu zde není, jest žaloba, pokud směřuje proti prvžalované, vyňata z tuzemské soudní pravomoci a náleželo prvé stolici, by zachovala se dle poukazu § 42 j. n. a, když se tak nestalo, bylo na odvolacím soudu, by postupoval dle §§ 477 čís. 6 a 478 I c. ř. s.

Čís. 713.

Žádal-li odesílatel, by zásilka byla dráhou převážena, ručí dráha za váhu, jež byla jí na nákladním listu potvrzena, ať ve skutečnosti zboží převážila čili nic. Jinak ručí dráha za váhu, jež byla jí na nákladním listu ověřena, jen bylo-li dokázáno, že zboží skutečně převážila.

(Rozh. ze dne 19. října 1920, Rv I 448/20.)

Ze stanice V. odeslána byla žalobci vagonová zásilka zboží do stanice D., kdež byla převážena a shledán úbytek vůči váze, jak udána byla v nákladním listu. Při odeslání nebyla zásilka dráhou převážena; skladník dráhy opatřil však omylem nákladní list vážním razítkem. Žaloba o náhradu škody bylo procesním soudem prvé stolice zamítnuta v podstatě z těchto důvodů: Vzhledem k tomu, že zásilka nebyla při odeslání dráhou úředně převážena, jakož i proto, že tu jde o zásilku vagonovou, kterou odesílatel má sám naložiti (tarif díl I B V b 4) nejsou údaje nákladního listu o váze důkazem proti dráze, a jest proto povinností žalobcovou, aby prokázal, že skutečně váha zásilky činila tolik, jak v nákladním listu uvedeno (§ 61 odstavec čtvrtý žel. dopr. ř.). Žalobci nepodařilo se prokázati, že váha zásilky při podání k dopravě činila tolik, na kolik zní nákladní list, nepodařilo se mu vůbec prokázati, kolik zásilka vážila, a následkem toho nelze zjistiti, zda za dopravy vůbec nějaká ztráta nastala (§ 84 žel. dopr. ř.). Bylo proto žalobu zamítnouti. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil z týchž důvodů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl po právní stránce v

d ů v o d e c h:

Jest na odesílateli, by dle § 56 dopr. žel. ř. udal v nákladním listě také váhu zásilky, jen zboží kusové, které dráha nakládá (§ 58 odstavec druhý dopr. ř.), musí býti dráhou odváženo. Jiné zboží převažuje dráha jen tehdy, když odesílatel navrhl to v nákladním listě, nebo, nebyla-li váha